

May har bare løst det letteste av tre problemer

Storbritannia og EU er blitt enige om brexit-regningen. - Nå gjenstår det fortsatt to store spørsmål, sier BI-professor.

MAKROØKONOMI

Marit Tronier Halvorsen
Oslo

- Dette er et gjennombrudd i forhandlingene, fastslår professor i politisk økonomi, Nick Sitter, ved Handelshøyskolen BI.

- Men statsminister Theresa May har bare løst det letteste av tre problemer. Nå gjenstår det to store spørsmål, sier han.

Disse to spørsmålene handler i korte trekk om:

- Rettigheter til EU-borgere som oppholder seg i Storbritannia
- Hvordan grensen til Nord-Irland skal håndteres

- En rekke europeere jobber i

Storbritannia og en rekke briter som jobber i EU, påpeker Sitter.

Spørsmålet er hva som skjer med dem 29. mars 2019, som er den lovfestede brexit-datoen.

- Britene har holdt dette som et forhandlingskort, noe EU har sett veldig negativt på, sier han.

Grensespørsmål

Når det gjelder grensen til Nord-Irland, har britene snakket om å unngå en «hard grense».

Irske ledere har også krevd at grensene mellom Nord-Irland og Irland må være åpne, også etter brexit. I folkeavstemningen i fjor sommer stemte et klart flertall av nordirene for å forbli i EU.

- Dette er et nesten uløselig problem hvis ikke britene er med i tollunionen eller indre marked. Det vil si at problemet ikke løses med mindre det blir en slags EØS-løsning, sier Sitter.

- Til syvende og sist vil May stå overfor et valg mellom to løsninger: en «myk» brexit med en EØS-type løsning, eller en «hard» brexit kun basert på en handelsavtale «à la» den mellom EU og Canada. Ideen

om en skreddersydd «myk» brexit har jeg liten tro på, sier Sitter.

Selv om tirsdagens enighet kalles et gjennombrudd, understreker Sitter at det vanskeligste gjenstår før samtalene om en ny handelsavtale kan begynne.

- Det nest letteste er EU-borgerne, mens grenseproblemet er et kjempeproblem. Først når dette er løst, kan de fortsette forhandlingene om hvilken avtale de skal ha etterpå, sier Sitter.

Han viser til at Theresa May la vekt på to ting da hun ble valgt.

- Det ene var et EU-domstolen ikke skulle kunne dømme i Storbritannia. Det blir umulig hvis landet skal bli en del av EØS eller indre marked. Det andre var fri flyt av arbeidskraft. Det blir svekket hvis Storbritannia godtar at EU-borgere fortsatt kan være der, sier han.

Pundet styrket seg

De såkalte «skilsmisseforhandlingene» har handlet om hvor mye Storbritannia skal betale til EU i forbindelse med utmeldelsen. Ifølge The Telegraph må Storbritannia ut med mellom 45 og 55 milliarder

der euro. Opprinnelig var EUs krav minst 60 milliarder euro.

Pundet styrket seg markert på tirsdagens nyhet.

- Statsminister May er ventet å

Statsminister Theresa May har fortsatt mye igjen for hun har en brexit-avtale på plass.

bekreftede nyheten når hun besøker Brussel neste uke, skriver sjeføkonom Kjersti Haugland i DNB Markets i en morgenrapport.

- Da vil trolig EU åpne opp for forhandlinger om en frihandelsavtale mellom partene. Slike forhandlinger tar lang tid, noe som etter vårt syn vil medføre vedvarende usikkerhet for bedrifter og husholdninger, nedadgående økonomisk vekst, uendret rente i lang tid og et svakere pund, skriver hun.

Neste forhandlingsmøte mellom statsminister Theresa May og Europakommisjonens president Jean-Claude Juncker finner sted neste mandag.

marit.halvorsen@dn.no